

خبر ویژه

ایران خودرو با سکان داری بخش خصوصی واقعی احیا می شود

ایران روزها اخبار خوشایندی از صنعت خودرو به گوش می رسد؛ چنانچه بر اساس شنیده‌ها قرار است این هفته با توافق سران قوا سهام یکی از دو خودروساز بزرگ به بخش خصوصی واگذار شود که این مسئله می تواند نوبد تحولی ژرف را در صنعت خودرو با سکان داری بخش خصوصی واقعی رقم زند. تاکید بر خصوصی سازی دو خودروساز بزرگ کشور که ضریابنگ زبان انباشته آن تندتر از هر زمان دیگری به صدا درآمده، از سوی فعالان اقتصادی و کارشناسان این صنعت مطرح می شود؛ البته مسئولان و تصمیم گیران نیز وعده هایی می دهند از جمله «فرمان های هشت گانه رئیس جمهور بر سال ۱۴۰۰ بر خصوصی سازی دو شرکت خودرو ساز». اما با وجود گذشت دو سال از آن فرمان، همچنان این صنعت استراتژیک و بااهمیت که نقشی مهم نیز در اشتغال زایی ایفا می کند، با سنگ اندازی برخی ذی نفعان و کسانی که ایران خودرو و سایپا را به مثابه حیاط خلوت برمی شمارند، روبه رو است. فعالان صنعت خودرو تنها راه نجات این صنعت را واگذاری سهام دولت به بخش خصوصی واقعی می پندارند؛ بخش خصوصی ای که تجربه و دانش کافی در این حوزه را دارد و می تواند ضمن به دست گرفتن سکان داری این صنعت، با بهره گیری از الگوهای کارآمد، صنعت خودروی زیان ده کشور را از سقوط احتمالی نجات دهد. در این میان، هر سال در بهمن ماه فعالان اقتصادی با رهبر معظم انقلاب دیدار دارند و معظم له همواره ضمن اهتمام ویژه به امر تولید ملی و حمایت از فعالان اقتصادی، در مورد حوزه های مهمی از جمله صنعت خودرو نیز توصیه ها و نکات مهمی را مطرح می فرمایند؛ چنانچه در بهمن سال جاری نیز در دیدار تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی، بر اهمیت سپردن امور به بخش خصوصی تاکید فرمودند. رهبر عالی قدر انقلاب در دیدار با فعالان اقتصادی با تفکیک نظارت و دخالت فرمودند: «البته حمایت دولت لازم است، نظارت دولت هم لازم است. ضوابطی وجود دارد که باید این ضوابط رعایت بشود. چه کسی باید مراقبت کند؟ دولت. بنابراین، نظارت دولت مطلقا قابل اغماض نیست، اما نظارت غیر از دخالت کردن است. من دیروز شنیدم که در بعضی از شرکت هایی که دولت و بخش خصوصی شریک هستند، با اینکه سهم دولت سهم زیادی نیست، مدیریت در اختیار دولت است. به نظر من این منطق ندارد. از همان شیوه های قانونی استفاده کنند، مدیریت را به خود مردم و به خود سهامداران شرکت ها بپسارند، منتها نظارت بشود. در سال های گذشته، بعد از آنکه سیاست های اصل ۴۴ را بنده ابلاغ کردم و اصرار کردم و دنبال کردم، کارهای بی قاعده ای را دیدیم انجام گرفت که بر اثر عدم نظارت بود. کارهای بدی انجام گرفت. کارهای غلطی انجام گرفت؛ هم به منابع ارزی و ریالی ضربه خورد، هم به خود آن بنگاه ها ضربه خورد و نتیجتا به مردم ضربه خورد؛ یک عده ای سوءاستفاده کردند. نظارت دولت حتمی است، لازم است، بایستی حتما انجام بگیرد. بنابراین، آنچه ما نفی می کنیم، دخالت دولت است، والا نظارت دولت را ما لازم می دانیم».

به تازگی نیز عباس علی آبادی، وزیر صمت، اعلام کرده است واگذاری خودروسازان دولتی به بخش خصوصی بر اساس رقابت و مزایده انجام خواهد شد و از این رو به نظر می رسد به زودی انتقال سهام دولت به بخش خصوصی انجام گیرد و برخی اخبار رسمی و غیررسمی و دخالت های ناچجا در هیچ کدام از ارکان جاری، با توافق سران قوا، سهام یکی از دو خودروساز بزرگ به بخش خصوصی واگذار شود. البته صدور حکمی مبنی بر ممنوعیت شرکت گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو در اعمال رای در مجامع عمومی شرکت ایران خودرو، خود گواه دیگری بر عزم جدی دولت و حاکمیت برای واگذاری سهام این دو خودروساز است.

حال تجربه موفق شرکت های خصوصی خودرو سازی و قطعه سازان بهترین گواه است که آنها می توانند با به دست گرفتن مدیریت این دو خودروساز که طی سالیان گذشته دولت تنها با داشتن سه سهمی زیر ۱۰ درصد بیشترین دخالت ها را داشته و تصمیمات ناکارآمد را برای این دو شرکت اتخاذ کرده و زیان انباشته سر به فلک کشیده ای را به ایران خودرو و سایپا تحمیل کرده است، این دو مجموعه مهم را متحول و کام تلخ مردم را برای داشتن خودرویی باکیفیت شیرین کنند.

در این میان، شرکت کروز با داشتن سهام ۲۸ درصدی و داشتن دو صندلی در هیئت مدیره ایران خودرو، بزرگترین سهامدار این مجموعه به شمار می رود، اما به دلیل برخی بی مهری ها، کارشکنی ها و دخالت های ناچجا در هیچ کدام از ارکان تصمیم گیری های شرکتی که بیشترین سهم آن را در اختیار دارد، مشارکت داده نمی شود. این در حالی است که کارنامه موفق شرکت صنایع تولیدی کروز، طی سالیان گذشته از جمله در بومی سازی قطعات مهمی نظیر ECU ، ACU و نیز با داشتن نیروی کاری با بیش از ۱۴ هزار پرسنل توانسته سهم بسزایی در ایجاد اشتغال کشور ایفا کند؛ البته کارنامه موفق سهامداران و مالکان این مجموعه تنها به کروز ختم نمی شود؛ گروه بهمن که از اواخر خرداد سال ۱۳۹۵ به صورت کامل خصوصی شد، بخشی از کارنامه سهامداران شرکت کروز است که با به دست گرفتن سکان مدیریت گروه بهمن توانستند در سخت ترین شرایط تحریمی، این مجموعه را به بزرگترین شرکت خودرو سازی خصوصی ایران تبدیل کنند و عملکرد گروه بهمن و بررسی آن در تابولی بازار سرمایه و بورس از عملکرد موفق سهامداران این مجموعه حکایت می کند؛ کارنامه موفقی که با تفکر اقتصادی و نگاه صحیح و اصولی به حوزه خصوصی سازی، ضمن افزایش چندبرابری ظرفیت تولید، تنوع سبد محصولات سبک، نیمه سنگین و سنگین و کسب رتبه های برتر در مشتری مداری و خدمات پس از فروش و نیز ارتقای کیفیت محصولات در میان شرکت های خودرو ساز، توانسته رتبه ای حائز اهمیت را کسب کند.

حالا اگر مسیر خصوصی سازی به درستی طی و در این مسیر سکان داری ایران خودرو به کروز سپرده شود، حتما با افزایش بهره وری، ارتقای کیفیت تولید و افزایش و توسعه تولید روبه رو خواهیم بود. البته در این میان برخی قتلاهای مذیوحانه ای را برای وارونه انگاری ماجرای خصوصی سازی ایران خودرو و سکان داری احتمالی کروز در پیش گرفتند و این در حالی است که بزرگترین سهامدار ایران خودرو به دنبال افزایش سهام نیست، بلکه با پشتوانه کارنامه ای موفق به عنوان بخش خصوصی کارآمد، می خواهد گامی مهم در به حرکت درآوردن چرخ صنعت خودرو و متحول کردن آن بردارد. نکته قوت دیگر ماجرا آنجاست که پا گذاشتن جدی کروز و میدان داری آن در شرکت عریض و طویلی همچون ایران خودرو، به طور حتم به افزایش بهره وری، ثبات و امنیت اشتغال و نیز در آینده به توسعه اشتغال زایی منجر خواهد شد؛ چنانچه اشتغال ۱۴ هزار نفر به طور مستقیم که حدود ۷۰ درصد پرسنل آن را بانوان تشکیل می دهند و بیش از ۶۰ هزار نفری به طور غیرمستقیم با شرکت کروز همکاری می کنند خود گواه دیگری بر کارنامه موفق این مجموعه قطعه سازی است که می تواند از الگوی موفق خود برای مدیریت اثربخش تر ایران خودرو بهره ببرد.

آسیه فروردین: در حالی که عمر دولت سیزدهم به هزار روز نزدیک می شود، ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی در قالب نهضت ملی مسکن، اکنون قربانی بلندمرتبه سازی و توسعه عمودی شهرها شده است. تمرکز بر عمودی سازی برخلاف سیاست دولت مبنی بر توسعه افقی و مسکن ویلایی، ترمز حرکت لاک پشتی تولید مسکن را نیز کشیده است. این در حالی است که از نگاه کارشناسان، ساخت مسکن تک طبقه، سرعت احداث را افزایش و هزینه ساخت را کاهش می دهد.

بلندمرتبه سازی، از دستور توقف تا صدور مجوز

اگرچه دستور توقف بلندمرتبه سازی و ساخت وساز بالاتر از ۱۲ طبقه، حدود هشت سال قبل در زمستان ۱۳۹۴ توسط شورای عالی شهرسازی و معماری صادر شد، اما همین شورا در خردادماه ۱۴۰۰، موافقت با بلندمرتبه سازی در پهنه ها و عرصه های شهر تهران را مصوب کرد. از جمله اهداف این مصوبه، کنترل ساخت وسازها، کنترل گسترش افقی شهر، بهبودری بهینه از زمین، ایجاد ارزش افزوده در بافت های ناکارآمد، جلوگیری از پراکنده سازی بلندمرتبه در سطح شهر و هدایت آن به پهنه های مناسب بلندمرتبه بر اساس «ضوابط عام استقرار ساختمان های بلند در شهرهای ایران» مصوب آذرماه ۱۳۹۹ بوده است. مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن و معاون وزیر راه و شهرسازی، نیز آبان امسال از برنامه ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن در ارتفاع، برای رفع کمبود زمین در برخی مناطق خبر داده است. هرچند ارسال مالکی اعلام کرده ۳۷۱ هزار واحد در قالب مسکن ویلایی یا گروهی در خراسان جنوبی، یزد، اصفهان و ... ساخته می شود اما در عین حال تصریح کرده در شهرهای شمالی، چنانچه تقاضا بیش از اراضی تأمین شده باشد، از ارتفاع و تراکم برای ساخت تعداد بیشتر واحد مسکونی استفاده می شود. با این حال، گزارش تحلیلی- راهبردی جامعه اندیشگدها درباره «بلندمرتبه سازی در ایران» درباره سیاست شورای عالی شهرسازی و معماری که طبق قانون، بالاترین مرجع تصمیم گیری و سیاست گذاری شهرسازی و معماری کشور است، نشان می دهد ترویج بلندمرتبه سازی و توسعه عمودی، منطقی نیست و این اقدام نه تنها سبب ارتقای کیفیت سکونت در شهر نمی شود، بلکه موجب تزل آن می شود. یکی از راهبردهای این پژوهش که در سال گذشته انجام شده، بازنگری در طرح آمایش سرزمین با توجه به وجود زمین کافی و مناسب در ایران و امکان گسترش افقی پایدار و ضابطه مند شهرها و سکونتگاه ها اعلام شده است. رواج بلندمرتبه سازی و توسعه عمودی شهرها با احداث آپارتمان های چندطبقه و برج ها، در حالی است که گزارش «پیامدهای منفی مرتفع سازی و آپارتمان نشینی خانوادها» توسط مرکز تحقیقات اسلامی مجلس از ۱۷ پیامد منفی مشترک درباره ارتباط بین آپارتمان نشینی و سلامت روان خبر می دهد. بر اساس پژوهش ها، درصد خودکشی در آپارتمان ها دو برابر خانه های ویلایی است.

افقی سازی یا عمودی سازی؛ هزینه کدام یک بیشتر است؟

فارغ از پیامدهای نامطلوب اجتماعی و فرهنگی ساختمان های بلندمرتبه و برخلاف تصورات موجود که مرتفع سازی را راهکار کاهش هزینه احداث مسکن می داند، بسیاری از کارشناسان معتقدند توسعه افقی شهرها و ساخت مسکن یک طبقه ای کم هزینه تر از واحدهای آپارتمانی است. نتایج بررسی درباره مقایسه هزینه ساخت آپارتمان ۸۰ متری با مسکن ویلایی، بیانگر کاهش هزینه ۲۵ درصدی افقی سازی به جای عمودی سازی است. افزایش مصالح ساختمانی، وجود مشاعات مانند راه پله و پارکینگ، داشتن آسانسور و نیز هزینه های صدور پروانه و تفرقه های نظام مهندسی در ساختمان های بلندمرتبه، هزینه های ساخت را افزایش می دهد. اگرچه در مسکن افقی یا ویلایی، هزینه زیرساخت نسبت به عمودی یا آپارتمان سازی افزایش می یابد اما هزینه ساخت به شدت کاهش پیدا می کند و سرجمع هزینه های زیرساخت و ساخت نشان می دهد یک سوم هزینه ها به نفع متقاضیان مسکن ویلایی است. بنابراین با احداث خانه های ویلایی در طرح نهضت ملی مسکن، با کاهش هزینه بین ۲۰ تا ۳۰ درصد مواجه هستیم. علاوه بر این، افزایش مدت زمان ساخت پروژه های مسکونی بلندمرتبه در شرایط تورمی کنونی که پیامد آن رشد قیمت تمام شده مسکن و صف طولانی اعتراضات، شکایات و پرونده های حقوقی است، از مشکلات ساختمان های مرتفع است. بنابراین فرضیه هزینه کمتر برای بلندمرتبه سازی، نگاه نادرستی است که برخی افراد و حتی کارشناسان به آن دامن می زنند. در نتیجه، توسعه مسکن افقی به صورت ویلا یا دوطبقه، موجب کاهش هزینه خانوارها در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می شود. در این زمینه، برخی صاحب نظران، چالش تأمین زمین را مانع افقی سازی شهرها می دانند. در این رابطه، حمید آرمی، دبیر کارگروه عمران و شهرسازی مرکز تحقیقات مجلس معتقد است طبق بررسی ها، سهم زمین از قیمت مسکن حدود ۶۰ درصد است و با توسعه افقی و افزودن اراضی به محدوده شهرها، قیمت آن قابل کنترل است و با عرضه زمین کافی به بازار، تعادل برقرار می شود. به گفته وی، اگر طبق سرانه های آیین نامه شورای عالی شهرسازی و معماری، به ازای هر نفر، ۱۰۶ مترمربع فضا برای کاربری های غیرمسکونی و برای هر خانوار حتی هزار مترمربع مساحت به منظور احداث مسکن لحاظ شود، سطح مورد نیاز برای ۸۵ میلیون نفر جمعیت، فقط دو درصد مساحت کشور است. این اظهارات نشان می دهد کمبود زمین هم فرضیه نادرستی است و مسئله اصلی، مدیریت عرضه زمین به متقاضیان است.

مسکن ویلایی یا آپارتمانی؛ سرعت ساخت کدام یک بیشتر است؟

نکته دیگر، سرعت احداث مسکن است؛ همان موضوعی که مهم ترین چالش دولت در دو سال و نیم گذشته در این حوزه بوده است. علاوه بر وعده دولت سیزدهم درباره ساخت سالانه یک میلیون مسکن، ماده یک قانون جهش تولید مسکن مصوب مرداد ۱۴۰۰ مجلس نیز دولت را موظف کرده «در چهار سال نخست اجرای این قانون، سالانه به طور متوسط حداقل یک میلیون واحد مسکونی» که نیاز سالانه مسکن برای متقاضیان واجد شرایط است، عرضه و تأمین کند. همچنین طبق سرشماری نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵، برای رسیدن به نقطه مطلوب در بازار مسکن تا سال ۱۴۰۵، باید هر سال یک میلیون واحد مسکونی در کشور ساخته شود. با این توصیف، دولت برای تحقق الزامات قانونی و عمل به وعده مسکنی خود، باید روزانه

«شرق» در آستانه هزارمین روز از فعالیت دولت، وعده ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی را بررسی می کند

مسکن دولتی گرفتار بلندمرتبه سازی

بازار مسکن

با وجود تکذیب تراکم فروشی توسط علیرضا زاکانی، شهردار تهران و البته تاکید بر اینکه بلندمرتبه سازی در تهران ممنوع نیست، مصطفی میرسلیم اوایل سال جاری از شهرفروشی در پایتخت انتقاد کرده است. وی معتقد است عدم ساماندهی بر مبنای معیارهای مهندسی شهرسازی، شدیدتر از گذشته ادامه یافته و ارجاع ۴۰۰ پرونده به کمیسیون ماده ۵ به منظور تغییر کاربری، تراکم فروشی و بلندمرتبه سازی، از شواهد آن است. پیروز خانجی، شهردار سابق تهران نیز معتقد است افزایش میزان وابستگی مدیریت شهری به درآمدهای شهرسازی از زیر ۵۰ درصد به بالای ۷۵ درصد، اعم از مستقیم و غیرمستقیم و قانونی و غیرقانونی، در بودجه خودش را نشان می دهد و صدای آن بعدها درخواهد آمد. بر این اساس، در شهرهایی که در طرح جامع آن، مسکن یک طبقه یا دوطبقه مطرح شده، با واگذاری زمین و سرعت بالای ساخت می توان تولید واحدهای مسکونی را افزایش داد. طبق آمارهای اعلام شده توسط فرانسه صادق مالوارجد، معاون سابق شهرسازی و معماری وزارت راه و شهرسازی در اواخر سال گذشته، از بین هزارو ۴۴۲ شهر، حدود هزارو ۲۲۰ شهر برای ساخت مسکن ویلایی و زیر دوطبقه، واجد شرایط اعلام شده اند. اکنون که به اعتقاد کارشناسان، افقی سازی و مسکن ویلایی در مقایسه با عمودی سازی و ساخت آپارتمان های چندطبقه، کاهش هزینه ۳۰ درصدی را به همراه دارد و به سرعت ساخت را به شدت افزایش می دهد و اتفاقا سیاست دولت سیزدهم نیز احداث مسکن یک طبقه ای خصوصا در شهرهای کوچک تر با اراضی وسیع تر است. درنگ و استخاره جایز نیست. واگذاری زمین و تسهیل کردن ارائه تسهیلات بانکی، طی کمتر از یک سال و نیم باقی مانده از عمر دولت، برای شتاب تولید و عرضه مسکن، اولویتی مهم و فوری است.

حدود دوهزارو ۷۴۰ و ماهانه تقریبا ۸۳ هزارو ۳۰۰ واحد مسکونی بسازد؛ اتفاقی که عملا طی دو سال و نیم گذشته رخ نداده و البته در دولت های گذشته هم شاهد آن نبوده ایم. مایگین ساخت مسکن در طول دهه ۱۳۹۰، حدودا سالانه ۳۰۰ هزار مسکن، یعنی کمتر از یک سوم نیاز کشور بوده و تنها در دولت های نهم و دهم با توجه به به اجرای پروژه مسکن مهر، بعضا به بیش از ۶۰۰ هزار واحد مسکونی در سال رسیده است. کارشناسان معتقدند موفقیت طرح نهضت ملی مسکن و اجرای قانون جهش تولید مسکن، برای تسریع ساخت واحدهای مسکونی و خانه دارشدن سریع تر مردم، در گرو اجرای سیاست افقی سازی شهرهاست؛ همان راهبردی که دولت به درستی اتخاذ کرده اما هنوز در اجرا، توفیق لازم را نداشته و بلندمرتبه سازی یکی از سرعت گیرها و موانع تسریع در تولید مسکن طی این سال ها بوده است. به گفته فعالان حوزه ساخت وساز، وقتی منازل مسکونی به صورت حیاط دار و یک طبقه ساخته می شود، سرعت ساخت آن به مراتب از آپارتمان سازی بالاتر است. به تعبیر دیگر، مهم ترین ویژگی مثبت خانه های ویلایی، مدت زمان ساخت است که به جای صرف حداقل دو سال برای آپارتمان، طی شش ماه احداث می شود و روش خوبی برای سکونت سریع تر است. اقبال شاکری، عضو کمیسیون عمران مجلس نیز معتقد است تجربه دنیا از توسعه افقی شهرها موفق بوده است. به گفته وی، با جمعیت اراضی دولتی، خودمالکی و نوسازی بافت های فرسوده، ۷۰ تا ۸۰ درصد زمین های مورد نیاز برای ساخت مسکن تأمین می شود و نباید سراغ تجربیات شکست خورده قبلی که طی ۱۴ سال هنوز تکمیل نشده اند، برویم.

تعلا جایز نیست

جدال بین بلندمرتبه سازی و مسکن ویلایی در حالی است که

خبر

سال سخت برای تولیدکنندگان

رئیس اتاق بازرگانی تهران گفت: ۱۴۰۲ سال سختی بود و پیش بینی می شود بودجه سال آینده فشارهای زیادی را بر نگاه های اقتصادی تحمیل کند و چالش های بیشتری پیش روی تولیدکنندگان قرار دهد. به گزارش «شرق»، محمود نجفی عرب، رئیس اتاق بازرگانی تهران دیروز در سیزدهمین نشست هیئت نمایندگان گفت: سال ۱۴۰۲ سال سختی بود، پیش بینی ما این است که بودجه ۱۴۰۳ سخت و چالش های بیشتری برای بنگاه های اقتصادی خواهد داشت. او افزود: در سال ۱۴۰۲ برنامه راهبردی اتاق بازرگانی تهران با نگاه به مسائل بین المللی تنظیم شد و برای نخستین بار بودجه ریزی عملیاتی بر مبنای برنامه راهبردی تنظیم شد. نجفی عرب همچنین از تلاش اتاق تهران برای مستقل سازی بیمارستان بازرگانان مبتنی بر بودجه اتاق تهران خبر داد و گفت: در تلاش هستیم با حاکمیت ارتباط تنگاتنگی داشته باشیم و حرف بخش خصوصی را به بخش دولتی انتقال دهیم. رئیس اتاق تهران گفت: در بودجه ریزی در اتاق تهران به ایدئال نرسیدیم، اما تغییرات بنیادی در نظام بودجه ریزی اتاق انجام شده است. او اضافه کرد: در سال آینده ۳۴ درصد بودجه اتاق صرف توسعه اتاق می شود و بودجه حمایتی از تشکل ها هفت برابر می شود و در نهایت امیدواریم در سال آینده گام های مؤثری در رفع مشکلات اقتصادی مردم برداریم. رئیس اتاق بازرگانی تهران گفت: سال گذشته که GDP (تولید ناخالص داخلی) کشور ۴۰۷ میلیارد دلار بود ۳۶ درصد آن به پرداخت یارانه انرژی تخصیص پیدا کرده است. او گفت: برای اولین بار بودجه ریزی عملیاتی بر مبنای نگاه راهبردی تدوین شد. در حوزه اجرایی بیمارستان بازرگانان مستقل و خودگردان شد و تسریع در پروژه های عمرانی اتاق از جمله ساختمان مطهری رخ داده است.

سندوق قرض الحسنه پارسیان

فرم آن نزد مردم بسیار باد

عزیز

در غیر شفا شریک هستیم

نگاره مشکلات صندوق قرض الحسنه پارسیان را پیشگفتی می کنیم و انشاء الله خودمان را با کمک شوق تو فراموشی کرده می زنیم تا در روشن چهره های امید در نگاه نامردمان جادوانه بماند و چون چراغی فروزان راهگشای مسیر مسکونی ایشان باشد.

سنگوار نشود شفا

دوست عزیز

داریز مبلغ

خداستاده شفا، ارج می نهاده

سندوق قرض الحسنه پارسیان

نگاره مشکلات صندوق قرض الحسنه پارسیان

با روحانی خواجه امید در دل ما مردمان گره زبانی

باشد که به واسطه این کار نیکه شکوه نسیم در نگاه پر مهر و موقوت شفا جادوان گردد.

خداشای ما را یابند ایشان

از طرف

دوست عزیز

داریز مبلغ

خداستاده شفا، ارج می نهاده

داریز مبلغ

خداستاده شفا، ارج می نهاده

مشکات، هدیه ای برای همدلی

لوحی ارزشمند برای ابراز همدردی، یادبود، بزرگداشت، شادباش و تسلیت

sandogh.parsian-bank.ir

مرکز تماس و صدای پارسیان: ۰۱۱۵۱۰۰۰